

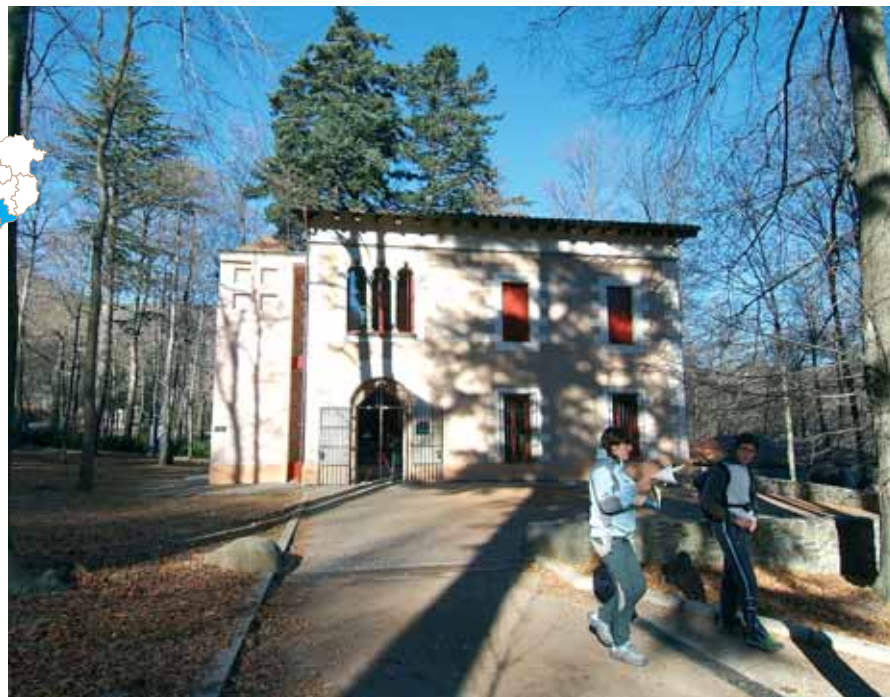
PER JORDI ROVIRA
FOTOS: SÈRGIO RUIZ

Un tomb pel Montseny

L'única Reserva de la Biosfera de Catalunya és encara un espai força desconegut malgrat rebre més d'un milió de visitants anuals

El Parc Natural del Montseny té unes 30.000 hectàrees.

Centre d'Informació de Can Casades, a Santa Fe del Montseny.

Les tres sequoies centenàries que es troben tot just davant del centre d'informació de Can Casades, a Santa Fe del Montseny, observen des de la seva imponent alçada el grup de vint excursionistes que es preparen per emprendre la caminada. És diumenge al matí, el rellotge marca tres quarts de dotze i la tardor dibuixa amb diferents tons marrons el paisatge al qual estem a punt d'introduir-nos. A Can Casades obren cada dia de l'any –“aquí no parem”, assegura en Damià, des de l'altra banda del taulell d'informació–, ja que les activitats que s'organitzen aquí dalt (ens trobem a 1.050 metres d'alçada) són força nombroses.

Algunes de les que compten amb més

participació són les excursions senyalitzades i els itineraris guiats. L'oferta és ben variada i es reparteix per tots els caps de setmana de l'any. L'itinerari que està a punt de començar (“Un tomb pels boscos del Montseny”) no és cap dels que ofereix la Diputació de Barcelona sinó que va néixer anys enrere per adaptar-se a les visites d'uns instituts que demanaven un passeig tranquil pels seus estudiants. Una caminada, doncs, que permet conèixer sense esbufegades les mil i una curiositats que embolcallen aquests paratges.

Primer cal que ens situem. El Montseny és el massís més enlairat de la Serralada Prelitoral Catalana i es troba entre les planes del Vallès, Osona i la Selva, cosa que implica que sigui visible des de molts llocs. Situat a quaranta quilòmetres de Barcelona i a quinze del mar, el Parc Natural ocupa 30.120 hectàrees que es divideixen entre les comarques del Vallès Oriental, Osona i la Selva. Les muntanyes més altes són el Turó de l'Home (1.706 m), les Agudes (1.703 m) i el Matagalls (1.697 m).

Abans de començar a caminar durant poc

El Parc Natural ocupa 30.000 hectàrees, repartides entre el Vallès Oriental, Osona i la Selva

Ricard Bertran davant d'una maqueta del Montseny explicant al grup les principals característiques del massís.

Una cabana de castanyer elaborada per un dels pastors de la zona.

El Montseny té tots els paisatges representatius d'Europa, com aquest típic de Centreuropa.

més de dues hores, el grup ha pogut veure en una pantalla panoràmica l'audiovisual "Les quatre estacions al Montseny", un muntatge musical amb imatges gravades al llarg de tot l'any. Un cop a l'exterior, les paraules del guia Ricard Bertran ("no hi ha gaires pendents") precedeixen aquesta amena excursió per la vall de Santa Fe. Al llarg del que resta de matí les explicacions d'en Ricard permetran conèixer els secrets que guarden aquestes terres. En Ricard és

un guarda forestal amb 18 anys d'experiència que també exerceix de guia. És tot un enamorat del massís, fins al punt que sol venir-hi fins i tot alguns caps de setmana que té lliures. "El Montseny és únic, ja que s'hi concentra tota la vegetació d'Europa en un espai molt reduït", apunta. I és que si a les parts baixes trobem alzinars, suredes i pinedes, és a dir, formacions vegetals de la Mediterrània, una mica més amunt hi ha la muntanya mitjana (alzinar muntanyenc i rouredes) i per sobre dels mil metres tenim el típic ambient centreeuropeu (fagedes i avetoses). Finalment, als cims es troben els ambients subalpins (matollars i prats culminals). La prova de la importància de la seva riquesa natural és que el 1978 el Montseny va ser declarat Reserva de la Biosfera per

la Unesco, l'única que existeix a Catalunya.

Aquesta riquesa paisatgística implica que la fauna també sigui molt variada. Un cas ben curiós és el del tritó del Montseny, una espècie d'amfibi única a tot el món descoberta el 2005. Els experts asseguren que va quedar aïllat, al llarg de les primeres glaciacions del pleistocè (fa un milió i mig d'anys), del seu parent més pròxim, el tritó dels Pirineus. El descobriment va ser tan important que tan sols dos mesos després de la seva troballa els caçadors furtius ja en parlaven a Internet. Però els problemes no es limiten a la caça incontrolada. El canvi climàtic i la sequera ("està molt sec, més que mai", admet en Ricard) estan afectant de ple la configuració actual d'aquest paisatge.

Una classe a la natura

L'excursió ens permet descobrir paratges com el Pla del Campament (una immensa fageda), el Pla

"El Montseny concentra tota la vegetació d'Europa en un espai molt reduït", diu el guia Bertran

Centre de salut, bellesa i benestar

estètica

drenatge limfàtic postcirurgia estètica
depilació amb làser
maquillatge professional

osteopatia

posturologia

quiromassatge

terapèutic
relaxant

medicina xinesa

acupuntura
thai-chi Qigong terapèutic
dietètica - nutrició
shiatsu
reiki

tractaments de benestar

solarium

horaris
dilluns a divendres de 10.00 a 13.00
i 15.00 a 20.00 h
dissabtes de 10.00 a 14.00 h
(migdies concertats)

Antoni de Campmany, 14-16 · 08301 Mataró
Tel. 93 741 03 66 / mòbil 649 906 144
info@taowoman.com · www.taowoman.com

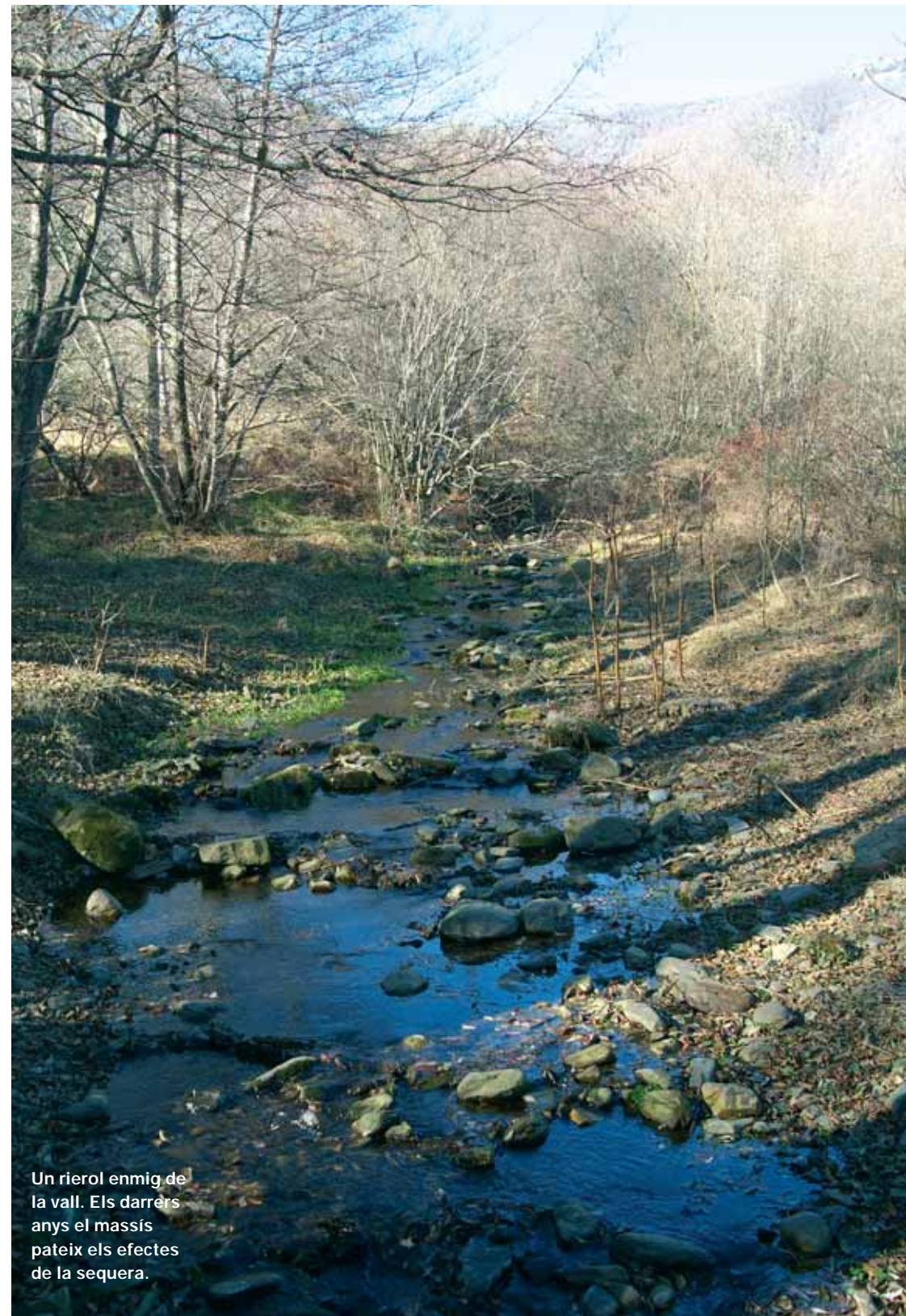
L'excursió passa pel mig de la fageda del Pla del Campament.

Terra de senglars

El Montseny té una fauna molt rica i variada, però si hi ha un animal que cada cop hi és més freqüent, aquest és el porc senglar. Durant la passejada per la vall de Santa Fe del Montseny, el guia, en Ricard Bertran, mostra als membres del grup les restes de pèl que deixen a l'escorça els senglars després que s'hi refreguin.

Actualment ens trobem dintre de la temporada de caça, que comença al setembre i finalitza al febrer. Segons el Programa de Seguiment de les Poblacions de Senglar a Catalunya, que depèn de la Conselleria de Medi Ambient i Habitatge, durant la temporada 2006/2007 van capturar-se a Catalunya un total de 6.388 exemplars. Aquesta activitat –per cert, cada cop menys practicada per la gent jove– permet evitar

que aquesta espècie creixi desmesuradament. Cal tenir en compte que la població de porcs senglars a l'est de Catalunya està augmentant molt ràpid, amb unes densitats que al Montseny ja comencen de ser preocupants: vuit animals per cada cent hectàrees. Als darrers deu anys aquesta espècie no ha parat de créixer, sobretot al Montseny, a causa de l'increment de massa forestal, a les poques malalties que pateixen i a la seva capacitat reproductiva. “Ara s'han barrejat amb el porc domèstic i tenen moltes més cries que abans”, apunta en Ricard. Però també hi ha una altra causa: la manca d'un depredador natural. “Com que no té depredador, l'home és el qui fa aquesta funció”, apunta aquest expert.

Un rierol enmig de la vall. Els darrers anys el massís pateix els efectes de la sequera.

La fageda del Pla del Campament.

de l'Espinal o el Massanès. Però també es converteix en una classe didàctica on aprenem que hi ha gent que està lluitant per recuperar les pomeres que dècades enrere poblaven aquest territori, que la presència d'algunes espècies forànies està acabant amb d'altres d'autòctones o que el 85% del parc és propietat privada. En Ricard també s'encarrega de deixar clar que moltes coses que es diuen no són més que llegendes urbanes, com que s'hi havien llençat escurçons des d'un helicòpter o que l'antiga base militar del turó de l'Home era dels nord-americans ("hi havia militars, però eren d'aquí").

El boix grèvol és l'únic punt de color de la fageda. La seva recol·lecció està prohibida al Parc i pot comportar una multa de 3.000 €.

Les explicacions del guia són escoltades amb atenció pels membres del grup. L'Anna López, educadora ambiental, està encantada. "És un paratge excepcional, una meravella", admet aquesta mare de família a qui acompanyen el seu marit i els seus fills. No és l'única que es mostra sorpresa. "Si que és gran el Montseny!", exclama en un moment de l'excursió en Guillem, un

Llegendes de tot tipus

"El Montseny és ple de supersticions i llegendes". La frase és de Víctor Balaguer, escriptor que al segle XIX ja es referia a les nombroses històries que amaguen aquests paratges. Moltes d'elles estan recopilades al llibre *Llegendes i tradicions del Montseny*, d'Apel·les Mestres (1933). Un llibre molt més actual i de la mateixa temàtica és *Llegendes del Montseny*, de Martí Boada (2004). Una de les històries més coneguda és la del gorg Negre, on vivien les dones d'aigua, uns estranys ésser femenins que habiten als indrets d'aigua dolça i que capturen els homes amb la seva bellesa. Es diu, però, que una d'elles va enamorar-se d'un home de la zona amb qui va casar-se després de fer un pacte. I com continua la història? Qui vulgui saber-ho pot visitar el Museu Etnològic del Montseny La Gabella, a Arbúcies, on es projecta un audiovisual de 25 minuts que explica moltes de les llegendes del Montseny. Per a més informació: www.palahi.es/memga

Obra nova Directe de promotor

Santa Agnès de Malanyanes - La Roca del Vallès

Situació immillorable

Edifici "El Relloige"

Amb aire condicionat, videoporter

Locals comercials

Acabats d'alta qualitat

Gaudeix de la tranquil·litat d'un poble amb tots els equipaments

Pisos d'1, 2 i 3 habitacions i dúplex, amb parking

Encisa't amb l'entorn

VALLÈS-11, S.A.

C/ Templer Guidó, nº 1

08184 - Palau - Solità i Plegamans

Tel. 93 864 07 44 - 676 45 46 30

www.valles11.com

Fitxa tècnica

Nom de l'itinerari:
"Un tomb pels boscos del Montseny"

Punt de trobada: Centre d'Informació de Can Casades (Santa Fe del Montseny)

Informació i inscripcions: Escola de Natura Can Lleonart
Dates: Les sortides del 2008 encara no estan publicades.

Tel.: 938475051 / 6000445485

Mail: p.montseny@lleonart@diba.cat
Horari: d'11 a 14 hores.
Preu: 3 (adults) i 2 (entre 6 i 12 anys i majors de 65 anys).

Les famílies nombroses i els membres del Cercle d'Amics dels Parcs Naturals tenen un 10% de descompte.

Altres: Per a més informació sobre diferents itineraris pel Montseny cal posar-se en contacte amb l'Oficina del Parc Natural del Montseny (938475102, feiners de 09.00 a 16.00 h, p.montseny@diba.cat, La Costa del Montseny, 08460 Fogars del Montclús).

dels nens que formen part del grup. En Guillem és un dels fills d'en Ricard que avui l'acompanyen al llarg de l'itinerari, i tot i que ha vingut en moltes ocasions a aquest massís, encara se sorprèn del que veu. "És que pots fer el mateix recorregut en diferents èpoques de l'any i veure-hi coses diferents", destaca l'Anna.

Per tot això –però sobretot per la seva proximitat a l'àrea metropolitana de Barcelona– és el parc natural més concorregut de Catalunya amb més d'un milió i mig de visitants. Però, paradoxalment, també és un gran desconegut ja que la majoria d'aquests visitants es concentren a Santa Fe, Collformic, el Turó de l'Home i Campins. "És desconegut perquè gran part no està senyalitzat i no s'hi pot passar", argumenta en Ricard. A alguns això no sembla importar-los gaire i tenen clar que, com a mínim, aprofitaran les zones que poden visitar-se. "M'encanta tot això. Tornaré d'aquí a quinze dies", admet la Maite Fontanet, una enginyera industrial de Cerdanyola del Vallès poc abans de finalitzar la caminada.

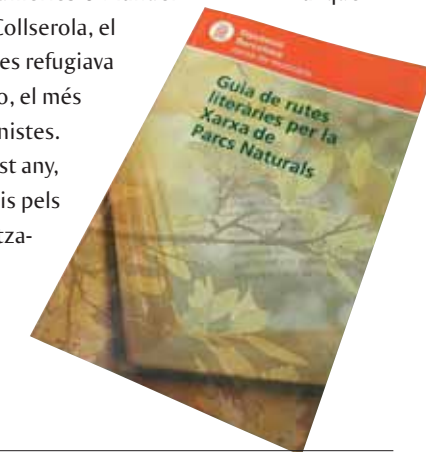
❖ El perfil del Montseny es pot veure des de diferents comarques com el Vallès, Osona i la Selva.

Les rouredes❖ cada cop escassegen més al Montseny i van sent substituïdes per les plantacions de castanyers.

❖ Les Agudes és un dels pics més alts del Montseny, amb 1.703 metres.

Natura i literatura

La natura és una de les principals fonts d'inspiració dels escriptors. I en aquest sentit el Montseny no és pas una excepció. Notables homes de lletres de la literatura catalana han escrit sobre aquests paratges. Un dels més destacats és Guerau de Liost, pseudònim de Jaume Bofill i Mates (1878-1933), també conegut com "el poeta del Montseny". Llegir alguna de les seves obres (La muntanya d'ametistes, Selvatana amor, Ofrena rural...) convida encara més a fer una passejada per aquestes terres. Per a tots aquells que desitgin conèixer una mica més de les relacions entre literatura i natura, la Diputació de Barcelona ha editat una Guia de rutes literàries per la Xarxa de Parcs Naturals, on no tan sols es pot observar la influència del Montseny en Apel·les Mestres, Marià Manent o Josep Carner, sinó que també disposa de diferents itineraris per d'altres parcs catalans. La guia, doncs, permet aprofundir una mica més, per exemple, en l'estreta relació entre Josep Maria de Sagarra i el Parc de la Serralada de Marina, Jacint Verdaguer i les Guilleries o Manuel Vázquez Montalbán i la Serra de Collserola, el "balcó de Barcelona" on es refugiava el detectiu Pepe Carvalho, el més famós dels seus protagonistes. Editada l'octubre d'aquest any, ofereix diferents itineraris per escenaris que immortalitzen els diferents literats.

"El Montseny és ple de supersticions i llegendes", va dir l'escriptor Víctor Balaguer

"Poques emocions són igual a la que se sent quant s'assoleix un objectiu. Tenir una família feliç i unida ha estat sempre un dels meus grans reptes."

EXCLUSIVE COLLECTION
Edició any 2007

DB

Lorenzo Quinn
sculptures

Continuum

Decor Bohemia

Especialistes en Cristall de Bohèmia

REGALS D'EMPRESA - PECES ÚNIQUES

La Riera, 157 - Mataró - Tel. 93 799 05 57 - Parquing gratuït

DISSENY
PREIMPRESSIÓ
IMPRESSIÓ
TERMOIMPRESSIÓ
RELLEU EN SEC
TROQUELATGE
MANIPULACIÓ
SERIGRAFIA UVI

impremta
PS ImpremasPe

C/ Serra i Moret, 9 Dreta - Pol. Ind. Pla d'en Boot - 08302 MATARÓ (Barcelona)
Telfs. 93 798 85 11 - 93 799 57 61 - Fax 93 798 24 54
e-mail: info@impremaspe.com - www.impremaspe.com

Formularis, encartaments, etiquetes de cartó, catàlegs, fulls publicitaris, impresos comercials, impressió codi de barres, estampació, relleu

impremaspe